

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, 10. februarja 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 16.

Trgovstvo in banovinski proračun.

Že ob snovanju oblasti je trgovstvo poudarjalo, da porazdelitev države v oblasti ne sme prinesiti nove davčne obremenitve. Spominjamo se na razburjenje v gospodarskih krogih, ki je nastalo po sprejetju prvega oblastnega proračuna v letu 1928. Tedaj je izkazoval proračun ljubljanske oblasti 55 milijonov 941.575 Din dohodkov in prav toliko izdatkov. Oblastne davščine, takse in doklade so znašale tedaj nekaj nad 20 milijonov dinarjev.

V letu 1929 je znašal proračun ljubljanske in mariborske oblasti, to je sedanje banovine, dohodkov 132.462.493 dinarjev in 132.007.493 Din izdatkov. Oblastne davščine, takse in doklade so bile predvidene s skupnim zneskom 53.366.000 Din.

Z upostavitvijo banovin so gospodarski krogi zopet poudarili, da upostavitve banovin ne sme prinesiti nove obremenitve, kajti časi so postajali vedno slabši, nastopala je splošna gospodarska depresija in nove davčne obremenitve bi premočno črpale gospodarske moči, ki je pričela pod posledicami nastopajoče depresije znatno padati.

Prvi banovinski proračun za l. 1930/31 v celokupni proračunski vsoti ni mnogo nadkriljeval obeh oblastnih proračunov za l. 1929 in je znašal 136.062.286 Din; močno pa so nasprotno porasli predvideni dohodki iz banovinskih davščin, taks in doklad in sicer od 53.366.000 Din v letu 1929 na 85.680.000 Din v banovinskem proračunu za leto 1930/31.

Letošnji banovinski proračun izkazuje 119.964.015 Din, a poleg tega še posebni proračun cestnega fonda z izdatki oziroma dohodki v iznosu 45.350.000 Din, tako, da znaša celokupni proračun, odštevisi dotacijo banovine za cestni fond v znesku 5.090.000 Din, skupno 160 milijonov 224.015 Din in je torej za 24 milijonov 161.729 Din višji od lanskoletnega proračuna. Od te vsote odpade na banovinske davščine, takse in doklade: iz proračuna 78.184.160 Din; iz proračuna cestnega fonda pa 40.100.000 Din. Obremenitev z davščinami, taksami in dokladi znaša torej skupno 118 milijonov 284.160 Din.

V rednem banovinskem proračunu so ostale vse dosedanje davščine, takse in doklade, izvzemši trošarino na bencin, ki tvori dohodek cestnega fonda.

V rednem proračunu je nova davščina — trošarina na brezalkoholne umetne pijače; v proračunu cestnega fonda pa so nove naslednje davščine, takse in trošarine: državna in banovinska taksa na motorna vozila; davek na vprežno živino; davek na nakladanje in razkladanje za prevoz na železnici, prispevek avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo javnih cest, taksa na šoferne legitimacije, davek od premije od zavarovanja motornih vozil, trošarino na pnevmatiko, odkup osebnega dela na banovinskih cestah.

Če pogledamo na oblastne in banovinske finance zadnjih dveh let, tedaj moramo ugotoviti, da se je proračun v razdobju od 1929 do 1931/32 zvišal za 28 milijonov 216.522 Din; povišek na davščinah, taksah in dokladih pa za 64 milijonov 918.160 Din, s posebnim ozirom na cestni fond, ki bo črpal svoje dohodke iz novih davščin.

Oblastni, odnosno banovinski proračuni v tem razdobju nam pokažejo torej sledečo sliko:

povišek proračuna v l. 1930 napram 1929 za 3.1%;

povišek proračuna v letu 1931/32 napram 1930/31 za 17.7%;

povišek davščin, taks in doklad v letu 1930 napram 1929 za 60.1%;

povišek davščin, taks in doklad v letu 1931/32 napram 1930/31 za 38%.

Vsi gospodarski krogi se dobro zavedajo, da so tako državi, kakor samoupravnim oblastvom potrebna zadostna sredstva za vršitev velikega narodno-gospodarskega dela. Povsem razumljivo je, da ob večjih nalogah rastejo tudi potrebe, pa iz teh razlogov ne bi moglo biti ugovora proti znatnemu zvišanju proračunov in dajatev.

Toda, ko opazujemo na eni strani visoke poviške proračunov in še znatnejše poviške davščin, taks in doklad, na drugi strani pa neprestane proteste proti previsokim davčnim dajatvam, tedaj je potrebno za objektivno presojo položaja, analizirati tudi položaj gospodarskih krogov za to razdobje, da moremo ugotoviti, če je ta povišek davščin v skladu z enakim napredkom v gospodarstvu.

Za presojo gospodarske situacije naj nam bo merodajen naš indeks cen na debelo in pa pregled o gibanju cen v naši državi v letu 1930.

Po indeksu cen moremo beležiti sledeče:

Poljski pridelki so beležili (1913 = 100), 1929: 1032, 1930: 808 (— 224 točk).

Živina in živalski proizvodi: 1929: 1516, 1930: 1292 (— 224 točk).

Stavbni material: 1929: 1575, 1930: 1358 (— 217 točk).

Kolonijalno blago: 1929: 1228, 1930: 1081 (— 147 točk).

Industrijski proizvodi: 1929: 1685, — 1930: 1471 (— 214 točk).

Skupni indeks izkazuje: 1929: 1413, 1930: 1175 (— 238 točk).

Iz tega pregleda sledi, da je naše gospodarstvo v cenah nazadovalo v razdobju zadnjega leta za 238 točk, odnosno za 15.6%, kar pomenja znaten padec, zlasti ker se je izvršil pod depresivnim pritiskom.

Cene agrarnih produktov so padle na in celo pod predvojne cene. To pa je za naše gospodarstvo, predvsem za našega kmeta, trgovca, industrijca in obrtnika težak udarec, ker se je s tem padcem znatno zmanjšala kupna moč skoraj 85% prebivalstva.

Pod temi težkimi okoliščinami preživlja naša trgovina težko depresijo, nekatere stroke pa naravnost popoln zastoj.

Stoodstotna višja obremenitev, 15.6% padec v trgovini napram stanju v letu 1929! To dejstvo v primerjavi že samo s poviškomo banovinskih davščin, taks in doklad, kakor vidimo, ni v skladu.

Prav isto sliko nam nudi tudi pogled na državne neposredne davke. V koledarskem letu 1929 se je pobralo neposrednih davkov 2.005.756.853.50 Din, v koledarskem letu 1930 pa v gotovini, brez bonov, 2.105.495.542.86 Din.

Vse to nam kaže, da je naš gospodarski življenjski preobremenjen z državnimi in samoupravnimi dajatvami.

Neobhodno potrebni so državi in samoupravnim organom dohodki iz davkov, toda davčna obremenitev more postati nevarna za celokunno gospodarstvo, če prične davčni vijak pregloboko nosezati v gospodarsko moč davkoplačevalcev. Nadvse važno je torej, da državna uprava pri pospeševanju trgovine, industrije in obrta posveča prav posebno važnost tudi davčni politiki.

Motroč ta položaj, so popolnoma razumljivi protesti gospodarskih krogov proti novemu banovinskemu proračunu, ki, kakor smo dokazali, ni v skladu z dejanskimi prilukami v našem gospo-

darstvu. Ti protesti niso glasovi nezadovoljnih, marveč protesti gospodarjev, ki kalkulirajo, ki računajo in ki jim je napredek našega narodnega gospodarstva pri srcu.

Letošnjemu banovinskemu proračunu se je pridružil obsežen program rekonstrukcije cestnega omrežja, ki bo brezdvomno pregloboko posegel zlasti v vse gospodarske panoge. Za gradbeni načrt je predvidenih, všteti izdatke tehničnega oddelka kr. banske uprave, nad 66 milijonov dinarjev, od katerih se bo 40 milijonov 100.000 Din krilo ponajveč z novimi davščinami, med katerimi je najostrejša davščina na nakladanje in razkladanje za prevoz po železnici. Ta nova davščina pomenja posredno zvišanje prevoznin in bo po svojem značaju kvarno vplivala na vso trgovino, industrijo, zlasti pa tudi na gradbeno delo. Tako obsežnega gradbenega programa iz tekočih sredstev brez težkih posledic za gospodarstvo gotovo ne bo mogoče izvesti. Rekonstrukcija cest bi se mogla izvesti z dolgoročnimi investicijskimi posojili, pa bi se mogla izvršiti amortizacija takih posojil z mnogo manjšimi davčnimi bremenji, ker bi bila porazdeljena na daljšo dobo let.

Trgovstvo Dravske banovine zato odločno ugovarja načinu stvaranja cestnega fonda, kakor ga predvideva proračun cestnega fonda, in apelira na kr. bansko upravo, da ga porazdeli na daljšo dobo let in s tem v zvezi ukine nove davščine, osobito pa davščino na nakladanje in razkladanje za prevoz na železnici, ki neposredno obremenjuje ves promet.

Prav tako ostra je davščina za odkup osebnega dela na banovinskih cestah, ki je predvidena v proračunu s 6 milijoni dinarjev. Ta nova davščina bo po odrejeni odstotni meri najtežje prizadela naš delavstvo, ki pri današnjih težkih gospodarskih prilukah zasluži komaj za preživljanje. Obdavčitev delavstva pomenja v sedanjih časih manjšati kupno moč že itak oslabiljenega konzumenta. Zato je neobhodno potrebna revizija pravilnika o kuluku.

Iz zgoraj navedenih dejstev izhaja, da je preobremenitev nezdrav pojav za gospodarstvo, ki ovira hitrejši razmah in slabo voljo po napredku. Zato pa mora biti načelo tudi vse finančne politike, da črpa svojo osnovo iz praktičnega življenja, da se ustvarja po dejanskih razmerah, ker se baš po njej v dokajšnji meri ravna — dviga ali pada — vse gospodarstvo.

I. K.

EVROPSKA KOMISIJA ZA AGRARNE DRŽAVE.

Po sklepih Evropske komisije se osnuje odbor 11 članov, ki bo skrbel za prodajo previška žitnega pridelka v vzhodnoevropskih državah. S tem vprašanjem se bo bavila tudi žitna konferenca, ki se bo sestala v marcu t. l. Evropska komisija izraža željo, naj se te konference udeležijo tudi interesirane prekomorske države. Evropskemu odboru, ki naj se peča tudi s potrebnimi carinskimi odredbami, bodo pripadale sledeče države: Belgija, Nemčija, Anglija, Estonska, Francija, Italija, Jugoslavija, Norveška, Avstrija, Švica in Češkoslovaška. Na povabilo Brianda bo sklican ta odbor v najbližjem času in naj kakor hitro mogoče predloži svoje predloge komisiji. Od finančnega odbora že obravnavano vprašanje agrarnih kreditov bo predloženo svetu Društva narodov že v maju, in sicer že tako izdelano, da se more takoj preiti k izvedbi. Tudi za to vprašanje se osnuje 11-članski odbor.

Pomen trgovcev in trgovine.

Pri nas se je udomačil običaj, da se polaga zelo malo razumevanja in da smo polni predsodkov, ko razpravljamo o takem gospodarskem vprašanju. Pri tem ne pomislimo, da se s takim početjem oškodujejo interesi narodnega gospodarstva in končno tudi interesi socialnega napredka v državi. Tako se čujejo od časa do časa s strani raznih skupin, odborov in časopisov napadi na trgovce in trgovski stan sploh. Označuje se jih kot nekake posrednike med proizvajalci in konsumenti, ki so tudi popolnoma odveč, omalovažuje se njih delo in prikazuje se škodljivim za človeštvo sploh. Če bi prihajali taki glasovi samo s strani neresnih ljudi in institucij, bi sploh ne bilo vredno ustavljati se pri njih. Dobro bi bilo, da bi se ta otroška neresnost zresnila in da bi se nevedneži izučili. Toda žalibog, proti trgovcem se čujejo neprimerne besede tudi s strani ljudi, ki v našem življenju nekaj pomenijo in nekaj veljajo. Radi tega smo primorani, da razčistimo nekoliko stvari in pobijemo napačna nazivanja, katere donajajo samo škodo.

Vsaki državi in vsakemu narodu je na tem, da razvije produkcijo in pripomore do prometa z dobrinami. Edino na ta način je mogoče doseči narodno blagostanje, katero je cilj celokupne aktivnosti civiliziranih narodov. Kajti v blagostanju se razvijajo boljše kvalitete človeške duše in tak človek bo živel z nekim višjim in lepšim življenjem. Z ozirom na to gre stremljenje našega naroda tudi za dosego narodnega blagostanja. Na kak način je bomo dosegli?

Že prej smo rekli, da s povečanjem produkcije in s prometom dobrin. Toda povečanje produkcije in izmenjava dobrin ne zahtevata samo delavnih rok, katere bi proizvajale. Proizvedene dobrine mora nekdo prinesiti konsumentu, kupcu. Zaman bi bila vsaka proizvodnja, če bi tega ne bilo mogoče prodati. Oni faktor, ki opravlja izmenjavo, kateri dostavi narodne proizvode onemu, ki so mu potrebni, to je trgovec. On je činitelj, ki išče tržišča, proučuje krajevne prilike in prinaša proizvode, pa bodisi agrarne, obrtne ali industrijske, do mesta in do ljudske množice, ki jih potrebuje. Čim manj razvita je država, čim slabši je promet, tem večji je pomen trgovca in tem pomembnejša je njegova vloga in tem bolj naporena. N. pr. pri nas, ki smo agrarna država, je treba najti trge za naše produkte. Če ne najdemo tržišča, mora produkcija padati in narod postaja vedno bolj siromašen. Prav isto je z obrtnimi in industrijskimi produkti. Ni mogoče proizvajati, če proizvajane tudi ne potrošimo. To je čisto naraven pojav in za vsakogar razumljiv. Z ozirom na to je vloga trgovca izredne važnosti. On je tisti, ki s svojo inteligenco, svojo aktivnostjo in kapitalom gotovo odločilno vpliva na razvoj narodnega gospodarstva. Samo nevedneži ali pa ljudje s prirojenimi zablodami ne vidijo ali pa nočejo videti pomena, ki ga imajo trgovci v kapitalistični družbi. Oni obvladujejo v svetovni ekonomiji prostor in meje, približujejo konsumenta in producenta, uplivajo na način, katerega ne smemo zanemariti.

Poleg ekonomskega pomena imajo

trgovci še velik kulturni in socialni pomen. Oni so činitelj, ki daje podstavo za koristne novotarije in so skoro vedno najvrednejši pripomočki, da se novi izumi plasirajo. Trgovci pokažejo s pomočjo zvez in reklame nove izume onim, ki jih potrebujejo. Mnoge koristne kulturne tekovine so danes udomačeno pri širokih masah s pomočjo trgovcev.

Oni izvršujejo brezdomno velik upliv na kulturo in njihova akcija ima velik socialni pomen. Trgovec je spreten in energičen delavec na polju človeškega napredka. Njegova propaganda obstoja bolj v stvarni propagandi kakor v propagandi z besedami. Oni so pravi posredniki, tola posredniki, ki so bolj koristni kot mnogi drugi. Oni stoje na sredi med najvišjo in najnižjo točko človeškega duha. Buržuazno civilizacijo si ni mogoče zamisliti brez njih. Oni so močni stebri in neumorni propagatorji človeškega napredka. Vsa današnja civilizacija se ima zahvaliti njihovemu ogromnemu delu in njih sposobnosti.

Teh par činjenic je bilo potrebno naglasiti, da bi tudi oni, ki ga napadajo, lahko uvideli, kako velike pogreške in kako veliko krivico delajo trgovcem, če jih napadajo. Ne smemo pozabiti dejstva, da je mogoče živeti brez posrednika besed, toda brez stvarnega posrednika ni mogoče. Od kar so ljudje postali pismeni, so besedni posredniki vedno manj potrebni. Danes je mogoče le še soditi brez posrednikov, mogoče je še čitati in zaznavati brez javnih govorov. Toda brez posrednikov v prometu z dobrinami, je tudi fizično nemogoče. Nemogoče je dovesti v neposredni kontakt proizvajalca in potrošca. Razvoja današnjega svetovnega gospodarstva si ni mogoče zamisliti brez njih. Vsaj do sedaj je to bilo nemogoče in verjetno bo v buržuazni družbi tako ostalo tudi v bodoče. Tedaj zakaj napadate in omalovažujete najvažnejšega posrednika?

Razvoj medicinske znanosti ne izključuje zdravnikov; razvoj tehnike inženjerjev; razvoj pravnih nauk in spoznanja zakonov, advokatov. Prav tako, če ne celo v večji meri, razvoj industrije, obrti, poljedelstva in človeške delavnosti sploh, ne izključuje trgovcev. Nasprotno, čim večji je razvoj teh gran, toliko večje je delo trgovcev. V kolikor je potrebna sposobnost, da se nekaj ustvari, v toliko je potrebna sposobnost, da se to ustvarjeno proda. Ustvarjati in prodajati, to sta dva pojma enega samega procesa. Ne proizvajate se tedaj, kadar se ne more prodati. Proizvajate se zato, da se proda, da se zadosti potrebam. Oni, ki prodajajo, to kar je proizvedeno, oni ki dela v korist i proizvajalca i potrošca, to je trgovec. To resnico si morajo zapomniti oni, ki nepremišljeno in z veliko porcijo neznanja udarjajo na neobhodno potrebne faktorje prometa z dobrinami in s tem važne činitelje svetovne civilizacije.

»Trgovinski glasnik.«

DEFINITIVNI DOGOVOR EVROPSKIH TOVARN VAGONOV.

V sobotni seji v Parizu je sklenil provizorični kartel evropskih tovarn vagonov, da bo začasno konvencijo spremenil v definitivno pogodbo, ker so dosedanje izkušnje pokazale dobre zaključke. Zato so sklenili dati kartelni organizaciji obliko delniške družbe, koje kontrolno bodo vršili člani kartela. Hkrati naj uredi delniška družba medsebojno razmerje članov. Dalje je bila sklenjena ustanovitev finančnega odseka, ki naj se peča z urejevanjem kreditnih zakonov.

UDELEŽBA ŽELEZNIČARJEV PRI ČISTEM DOBIČKU V ČSLOV.

Češkoslovaško železniško ministrstvo proučuje sedaj vprašanje, če se ne bi dalo službeno delovanje železniških nameščencev dvigniti s tem, da se jim prepusti udeležba na čistem dobičku. Pravijo, da bi bilo to obrambnim zaključkom zelo v dobro. Med nameščence hočejo razdeliti 60 odstotkov čistega dobička.

Občinske trošarine v raznih občinah Dravske banovine.

V »Službenem listu« št. 4, 5. in 8. so javljene potrditve banske uprave za pobiranje občinske trošarine v naslednjih občinah: Celje-okolica: 150 Din od hl vina 25 Din od hl vinskega mošta, 60 Din od hl piva in 10 Din od hl stopnje alkohola špirita žganja, ruma in likerja; Gornjigrad: 100 Din od hl vina 100 Din od hl mošta 75 Din od hl piva, 10 Din od hl stopnje alkohola žganja, ruma itd. in 10 Din od 100 kg izvlečkov esene in eteričnih olj z alkoholom; Rdeči Breg: srez Maribor, desni breg: 60 Din od hl vina, 40 Din od hl mošta, 25 Din od hl piva in 8 Din od hl stopnj alkohola špirita, žganja itd.; Sela, srez Brežice: 75 Din od hl vina; Gomiljsko: srez Celje: 75 Din od hl vina 25 Din od hl mošta 60 Din od hl piva 8 Din od hl stopnje alkohola špirita, žganja itd.; Zalec, srez Celje: 80 Din od hl vina, 25 Din od hl mošta, 60 Din od hl piva in 8 Din od hl stopnje alkohola špirita, žganja itd.; Zalec, srez

Celje: 80 Din od hl vina, 30 Din od hl mošta, 30 Din od hl piva, 6 Din od hl stopnje alkohola špirita, žganja itd. in 6 Din 100 kg izvlečkov esenc in eteričnih olj z alkoholom; Sv. Jurij ob Taboru, srez Celje: 100 Din od hl vina, 100 Din od hl mošta, 40 Din od hl piva in 8 Din od hl stopnje alkohola špirita, 6 Din od hl stopnje alkohola špirita, žganja itd.; Sv. Lovrene pod Prežimom, srez Celje: 100 Din od hl vina, 50 Din od hl mošta, 50 Din od hl piva in 5 Din od hl stopnje alkohola špirita, žganja itd.; Grajska vas, srez Celje: 75 Din od hl vina, 50 Din od hl mošta, 30 Din od hl piva in 5 Din od hl stopnje alkohola špirita, žganja itd.; Kalobie, srez Celje: 100 Din od hl vina, 80 Din od hl mošta, 50 Din od hl piva. 5 Din od hl stopnje alkohola špirita, žganja itd.; Marija Reka, srez Celje: 150 Din od hl vina, 25 Din od hl piva in 10 Din od hl stopnje alkohola špirita, žganja itd.; Planina, srez Logatec: 80 Din od hl vina, 40 Din od hl mošta, 25 Din od hl piva in 7-50 Din od hl stopnje alkohola špirita, žganja itd.; Rogoznica, srez Ptuj: 50 Din od hl vina in 50 Din od hl mošta.

Zelo nujni poštni paketi.

Ministrstvo za promet je obvestilo vse poštne direkcije, da se lahko pošiljajo tudi iz naše države v inozemstvo zelo nujni paketi (colis urgents) in sicer v prometu z onimi državami, ki so na to pristale.

Za zelo nujne pakete se plačuje trojni iznos težne pristojbine, za zelo nujne pakete ločenke pa poleg tega še 50% te trojne pristojbine.

Ekspresnina in druge vzporedne pristojbine (vrednostna, odkupna itd.) se zaračunajo samo enkratno. Zelo nujni paketi se sprejemajo samo do teže 10 kilogramov. Ne smejo presegati v nobenem pravcu 60 cm.

Na spremnico in na paket sam mora biti čitljivo napisana beseda »Urgent«.

Zelo nujni paketi se morajo odpravljati z najhitrejšimi sredstvi.

Ločenke (Sperrgut) se smejo pošiljati samo v te-le dežele:

Albanija, Belgija, Bolgarija, Češkoslovaška, Danska, Gdanska, Egipt (samo preko M. A. S.), Finska, Francija, Holandija (samo preko M. A. S.), Irska, Kanada (samo preko M. A. S.), Kitajska (samo preko Hamburga za provinco Junan), Kostarika, Liberija, Luksemburg, Madžarska, Norveška, Poljska, Portugalska (samo preko M. A. S.), Romunija, Sarska oblast, Salvador, San Domingo, Sirija, Zedinjene ameriške države (samo preko M. A. S.), Švica, Španija (samo preko M. A. S.) in Velika Britanija.

Pripominja se, da se ločenke, ki bi bile naslovljene v eno zgoraj navedenih držav, v nobenem slučaju ne smejo odpravljati preko Italije.

Prodajni trgi za jugoslovanski les.

M. Bosnić, generalni direktor »Slavonije«, priobčuje v »Jugosl. Glasnik«-u podatke o naši lesni industriji in o njenem pomenu na svetovnem trgu. Pri tem označuje sledeče dežele kot glavne trge za jugoslovanski les:

1. Drva: Italija, Ogrska, Grčija.
2. Drvno oglje: Italija, Grčija, Ogrska.
3. Nepredelani les: Italija, Ogrska, Avstrija, Švica, Češkoslovaška, Grčija.
4. Tesani in cepljeni les: Italija, Grčija, Ogrska, Francija, Argentina, Avstrija, Nemčija, Egipt, Maroko, Algerija.
5. Rezani les: a) hrast: Italija, An-

glja, Avstrija, Švica, Nemčija, Belgija, Holandija, Francija, Ogrska, Algerija, Argentina; b) bukev: Italija, Španija, Grčija, Švica, Argentina, Anglija, Avstrija, Algerija, Maroko, Egipt, Tunezija; c) drugo listnato drevo: Italija, Avstrija, Nemčija, Anglija, Ogrska, Češkoslovaška, Argentina, Švica.

6. Mehki les: Italija, Francija, Grčija, Argentina, Ogrska, Algerija, Anglija, Belgija, Maroko, USA, Tunezija, Albanija, Avstrija, Egipt, Nemčija, Švica, Malta, Holandija, Tripolitanija.

7. Pragovi: a) hrast: Italija, Avstrija, Ogrska, Holandija, Nemčija, Belgija, Grčija, Algerija; b) bukev: Ogrska, Holandija, Italija, Belgija, Nemčija; c) bor: Nemčija, Holandija, Avstrija.

Razstave in sejmi

Razstave živine. Da bi se kmetje čim bolj navajali k živinoreji in vzgajali boljše živino, želi minister za kmetijstvo, da se priredi čim več živinskih razstav brez ozira na to, ali gre za čistokrvne pasme. Ministrstvo ima na razpolago še gotove vsote iz tekočega proračuna, ki jih je treba še pravočasno izkonistiti. Zato so bile s posebnim razpisom opozorjene občine, da izkoristijo inicijativo ministra za kmetijstvo, ki bo o priliki razstav nagradil živino, ki bi lahko najbolje služila za selekcijo in pleme. V primeru, da ni mogoče prirediti razstave v poedini občini, naj se priredi razstava za ves okraj na kraju, ki je za kmete najugodnejši.

Razstava in semenj izdelkov obrtniške umetnosti bo v Florenci od 22. do 31. marca t. l. Prireditelj organizira ondotni deželni gospodar. svet in bo to prva obrtniška manifestacija te vrste. Razstavili se bodo predmeti vseh obrtni-

ških strok, zlasti pa dekorativne umetnosti. Uprava italijanskih državnih železnic je dovolila za posetnike 50% popust od vseh postaj v državi. Na ohodnih postaji je kupiti celo vozno karto, ki velja, če je pravilno vidirana od sejmškega odbora tudi za nazaj. Pot v Florenci se mora nastopiti med 17. in 26. marcom, a iz Florencie nazaj med 30. marcom in 4. aprilom t. l.

Ljubljanska borza

Tečaj 9. februarja 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22.75	22.81
Berlin 1 M	13.475	13.505
Brusel 1 belga	—	7.9178
Budimpešta 1 pengő	9.8864	9.9164
Curib 100 fr.	—	1095.90
Dunaj 1 šiling	7.9522	7.9822
London 1 funt	275.40	276.20
Newyork 1 dolar	56.505	56.705
Pariz 100 fr.	—	22.44
Praga 100 kron	167.44	168.24
Trst 100 lir	295.90	297.90

Po svetu

Vojvodinske sladkorne tovarne so se posvetovale glede enotnega postopanja napram pridelovalcem sladkorne pese v določitvi cen in hočejo enotno nastopati tudi glede zaposlitve delavcev. Morda se jim bo s časom posrečilo dovesti kmete do ustanovitve združne sladkorne tovarne.

Osijek je postal v zadnjem času sedež strokovnega referenta za inšpekcijo parnih kotlov.

Ladijski promet v Šibeniku v preteklem letu je izkazan z 900 parniki in drugimi ladjami z vsebino skoraj 8 milijonov ton.

Konkurzov v Jugoslaviji je bilo v januarju 38 proti 62 v lanskem januarju.

Avtomobilno podjetje »Itala« v Torinu zaznamuje pri delniški glavnici 36 milijonov lir zgubo v znesku 80 milijonov lir, torej več kot dvojno delniško glavnico.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je znašal po zadnjem izkazu Narodne banke 6807 milijonov Kč in je bil krit s 47.4 odstotki.

Hranilne vloge pri treh največjih hranilnicah v Pragi so narasle v januarju za 90 milijonov Kč na 3042 milijonov.

Zračne prometne črte v Rusiji merijo 27.000 km, pa jih hočejo v teku enega leta razširiti na 53.000 km.

Asfaltiranje cest v Osijeku bo stalo 10 milijonov dinarjev; delo je prevzelo beogradsko podjetje inž. Frankl.

»Tubizec«, belgijska družba svile, tudi letos ne bo razdelila nobene dividende.

S pšenico obdelani svet v Indiji meri letos 12.288.000 ha, približno toliko kot zadnja petletna povprečnost z 12.326.000 ha. To je približno toliko kot polovica Jugoslavije.

Obtok bankovcev v Nemčiji je izkazan s ca. 4400 milijoni mark, kritje mu je 56-odstotno.

Za polfabrike iz bakra in medu v Češkoslovaški so znižale domače tovarne cene za 10 do 20 Kč.

Poljsko železnico iz Gornje Šlezije v Gdynio bo prevzela francoska tvrdka Schneider - Creuzot. Iz tega se vidi tudi veliki strateški pomen te železnice poleg gospodarskega pomena.

V Italiji so odkrili bogate petrolejske vire v provinci Parma, in si obetajo od njih dalekosežno osamosvojitve glede preskrbe s petrolejem.

Romunska carina na eksport živine je povišana za 100% s takojšnjo veljavnostjo. Izvzeti so le člani eksportnega sindikata, ki predložijo izvozni certifikat.

Mednarodna agrarna konferenca v Bukarešti je sklicana za 15. t. m.; med člani študijskega odseka agrarnih držav bo zastopana tudi Jugoslavija.

Holandjski glavni trg je emitiral v januarju sam 9.300.000 hol. goldinarjev posojil proti 50 milijonom v lanskem skem januarju.

Gumijeve plantaže v Braziliji je Ford opustil in je znižal število delavcev od 3000 na 200; poskus se torej ni obnesel.

Francoske železniške družbe so zaključile preteklo leto z deficitom 1200 milijonov frankov. Nameravajo najeti novo posojilo in zvišati tarife, osebno n. pr. za 24%.

Novce po dva šilinga z Mozartovo podobo bo izdala Avstrija najbrž v teku letošnjega poletja.

Konkurzov v Nemčiji je bilo v januarju 1085, poravnalnih postopanj 518.

Glede izvedbe bruseljske sladkorne konvencije se vršijo v vseh prizadetih državah zadevne priprave, se restringira produkcija itd.

Tudi v Češkoslovaški raste brezposelnost; od konca oktobra do konca decembra se je skoraj podvojila, 122.400 proti 230.800.

Dva milijona inozemskih delavcev je v Franciji brez dela; število inozemskih delovnih moči v Franciji je padlo v preteklem letu od 3.300.000 na 1.300.000.

Vse brezposelne inozemce bo Argentina izgnala; 2000 jih je moralo že oditi, vsak dan jih bodo odposlali nadaljnjih 700. Brezposelnost se tudi v Argentini zelo širi.

Iz carinske prakse.

Piše Just Piščanec, carinski posrednik.

Za Z. P. sem 21. II. 1928 prijavil 10.840 kg umetnega kamena iz tar. p. 483 t. 2 ter predlagal, da se roba carini po minimalni postavki na podstavi predloženega izvirnega spričevala, carinarnica je pa bila mišljenja, da je spričevalo o poreklu nepravilno ter ubrala carino po maksimalni postavki, provzročivši s tem činom stroški 5604,50 Din škode.

Obrnil sem se v imenu prejemnika na carinarnico s prošnjo, da to razliko povrne. Prošnjo sem utemeljil kakor sledi:

a) Obenem z deklaracijo sem predložil kot dokaz, da je roba nemškega izvora, uverenje o poreklu trgovske zbornice v Dresdenu, v katerem uverenju so vse rubrike bile izpolnjene s pisalnim strojem in sicer: število tovorov, njih številke, kosmata in čista teža in vagon. številka brez vsakih dodatkov. Ni torej deklarantova krivda, da se ni v deklaracijo vnesla vsebina sladkorja, marveč je to krivda merodajnega carinskega organa, radi česar odpade odgovornost prijavitelja. c) Carinska oblastva sama, ki so merodajna za uporabo tarife, si niso bila na jasnem, kako se predmetna roba carini, ker so bila mnenja: aa) carinarnica, da se carini po t. p. 222 brez dodatka; bb) carinski biro po t. p. 235 z dodatkom 852 in cc) carinski svet po t. p. 222 z 83 odstotki saharoze.

Očividno je preiskava od strani merodajnih oblastev bila površna in neizčrpna, vsled česar se taka preiskava ne more vzeti za osnovo pravični rešitvi tega predmeta. Nastane namreč vprašanje, da li se roba, ki ima v sebi 83 % sladkorja mora smatrati kot sladkor iz t. p. 110 ter cariniti in cariniti kot tak. Od deklaranta se pa naravno ne more zahtevati, da je istočasno fabrikant in carinski kemik ter da on prijavi pravilnejše robo, o kateri so merodajne oblasti različnega mnenja. d) Nikjer ni predpisano, da bi deklarant moral prijavitelj tudi dodatke sladkorja, marveč je ugotovitev teh stvar car. organov. e) Pozivljam se na analogno razzodbo državnega sveta št. 10199 z dne 2. X. 1924, ki slove: »Iz svih akata konstatuje se jasno, da ni same carinske vlasti merodajne za primena carinske tarifu misu bile na čisto, da li je deklarant učinio tačnu ili netačnu prijavu, a kad je takvo stanje stvari, onda se na njemu ne može zasnovati i krivična odgovornost deklaratora.«

Finančno ministarstvo je mojo pritožbo z rešenjem C br. 30284/28 zavrnilo ter odklonitev motiviralo, da »deklarant nije prijavio, da se naplati trošarina na 83 % sečera; da su utvrdile da sporna roba sadrži 83 % sečera, koga okrivljeni nije prijavio u nameri, da izbegne plaćanju trošarine i: da prigovor, da je carinarnica više takvih ekspedicija izvršila bez naplate trošarine bez uticaja je na konkretni slučaj, pa baš da je carinarnica tako nešto pogrešnom primerom tarife i učinila (!).«

Na to odklonitev sem prijavil tožbo na državni svet ter v njej izvajal: a) Iz navedenega poteka v postopanju o predmetnem sporu se razločno vidi, da so o tarifaciji predmetnega blaga postojale v pogledu vporabe tarife štiri različna mišljenja. Še le po štiri mesecih je odločil carinski svet, kako se mora predmetno blago cariniti. Nedvomno in vsakemu jasno torej je, da si niti za vporabo tarife merodajna carinska oblastva niso bila na čistem, da li je deklarant napravil tačno ali netačno prijavo. Pri takem stvarnem stanju, ki je potrjeno tudi v izpodbijanem rešenju, in z ozirom na že izdano odločbo državnega sveta v analognem primeru št. 10199 od 2. X. 1924, se radi tega ne more naprtiti deklarantu odgovornost za kako krivdo. Če so za to merodajna oblastva končno razčistila pravilno tarifacijo, bila je to samo njih uradna dolžnost ker kaznovanje je le tedaj pravično, ako se je krivda po-

polnoma izvidila. Iz tega vidika je torej kazenska neodgovornost deklarantova povsem jasna ter obsodba nesmiselna: država ima pravico samo na doplačilo manjka na trošarinah!

b) Deloma nedokazan je dalje zlohoten namen, kateri namen se podtika deklarantu v rešenje, ker je deklarant robo prijavil tako, kakor je tako blago do tedaj carinarnica vsikdar carinila ter je dotični deklaraciji sam priložil tudi originalni tovrni list, v katerem je bilo ravnoisto razvidno. Samo v rubriki »način zavoja« (Art der Verpackung) je stalo: Holzverschlüge (lesni okvirji); ni pa bilo razvidno niti ugotovljeno, ali je ta označba napisana s pisalnim strojem ali s štipiljko.

(Nadaljevanje sledi.)

Poravnave in konkurzi.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je objavilo naslednjo okrožnico o otvorjenih in odpravljenih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 21. do 31. januarja 1931.

A. OTVORJENI KONKURZI:*

Dravska banovina: Gore Ana, Kočevje; Rupnik Olga, Maribor.

Drinska banovina: Nabavljaka za druga drž. službenika za Šabac i srezove, Šabac; Pejić Stanoje i drug, Mošćanica.

Zetska banovina: Begović Kaplan, Cetinje.

Dunavska banovina: Meisner Petar, Konak.

Muravska banovina: Gilić Živojin, G. Katun; Nedeljković Vladimir, Komarice; Zlatić T. Živojin, Gruže, Z.

Vardarska banovina: Dimitrijević St., Uroševac; Dimović Miša, Bitolj.

Beograd, Zemun, Pančevo: Džoničević Petar, Beograd; Radivojević Natalija D., Beograd.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Dravska banovina, Badl W. (Dr. Badl Oton), Maribor; Bajde Albin, Studenci pri Mariboru; Dolžan Marija, prej ud. Izlakar, roj. Pevc, Ljubljana VII.; Pernuš Janez, Zgoša; Pollak Alojzij, Dol. Lendava; Winder Alojzij in Elizabeta, Maribor - Melje.

Savska banovina: Fischer i Bruchsteiner, Zagreb; Krunic Stjepan, Pračno; Lauš Milan i Evgenija, Zagreb; Osterhuber Amalija, Donja Dubrava; Ostrelčić Josip, Črnomelj; Ščurov Vladimir, Križevci.

Drinska banovina: Kasamugić Ibrahim, Sarajevo.

Dunavska banovina: Bienenfeld Herman, Senta; Biro Bela, Sombor; Glied Vilim, Subotica; Hegedeš Aleksander, Kucura; Lolin Boško, Mol; Rada supr. Aleksandra, Doroslavo; Stojković Milorad, Srp. Crnja; Tolić Radivoj, Kusadak; Kekić Slavko, Stari Bečej.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI:**

Dravska banovina: Jamnikar Ivan, Ruta; Jeglič Marija, Maribor; Levak Oskar, Maribor; Ribič Rudolf, Ptuj.

Savska banovina: Čuić Dane, Otočac; Kron David, Krašič; Pešut Mate, Gračac.

Drinska banovina: Aksentijević Vojislav, Valjevo; Djekić Miladin, Arilj.

Dunavska banovina: Rosenzweig Josip, Ruma.

Muravska banovina: Milenković Dragobrat, Niš; Zlatić Vlimir, Rača; Živković Vlado i brat, Niš.

Vardarska banovina: Andrejević Nikolin, Kičevo; Stojanović Atanas, Kičevo.

Beograd, Zemun, Pančevo: Adanj Mike S., Beograd.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:**

Dravska banovina: Ahlin Ciril, Ljubljana; Krick Franc, Celje; Omahen Michael, Višnja gora; Rupnik Olga, Maribor.

Dunavska banovina: Weber Karl, Novi Sad.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovitven narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnava), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v tajništvu društva. ** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v tajništvu društva.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Maribor.

Besedilo: Hranilnica Dravske banovine v Mariboru.

Izbrise se član upravnega odbora Gajšek Martin, vpisejo pa novoimenovani člani upravnega odbora Zebot Franc, hišni posestnik in podnačelnik cestnega odbora v Mariboru, Loška cesta 10, dr. Lipold Franc, odvetnik in podžupan v Mariboru in dr. Rapotec Vinko, odvetnik v Mariboru.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 22. januarja 1931. (Firm. 40/31 - Rg A III 109/9.)

*

Sedež: Murska Sobota.

Besedilo: Kreditna banka, d. d. v Murski Soboti.

Kolektivna prokura se je podelila Hirschl Feridu, bančnemu ravnatelju v Murski Soboti.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 22. januarja 1931. (Firm. 37/31 - Rg B I 33/3.)

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Podružnica Ljubljanske kreditne banke.

Izbrise se prokura namestnika ravnatelja Vena Jirouška in Josipa Stergerja.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 22. januarja 1931. (Firm. 36/31 - Rg B I 3/16.)

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Prva jugoslovanska prekaževalnica, tvornica salam in klobas, družba z o. z.

Družba se je razdružila in prešla v likvidacijo.

Besedilo likvidacijske firme: Prva jugoslovanska prekaževalnica, tvornica salam in klobas, družba z o. z. v Mariboru v likvidaciji.

Likvidator: Tavčar Miško, mesar v Mariboru, Frančiškanska ul. 14, dosedanja poslovodja družbe.

Likvidator zastopa likvidacijski družbo in podpisuje njeno firmo tako, da besedilo tvrdke s pristavkom »v likvidaciji« pristavlja svoje ime.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 22. januarja 1931. (Firm 38/31 - Reg. C I 16/31.)

Živahno delovanje Društva trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani.

(Konec.)

O zavarovanju za slučaj obolesti.

Zakonu o socialnem zavarovanju je podvržen vsak trg. potnik. Navodila, kako postopati ob priliki obolenja na potovanju, smo razposlali vsem članom z okrožnico v začetku meseca novembra. Glavno je, da ima vsak potnik vedno pri sebi »Potrdilo« delodajalca, da je zavarovan in da se nahaja v službenem razmerju. To potrdilo naj bo izstavljeno brez datuma, ki se ga vpiše šele, če zbolj oziroma se ponesreči.

Pri tej priliki naj omenim, da se lahko vsak trg. potnik zavaruje pri »Trgovskem bolniškem in podpornem društvu v Ljubljani«, kjer se lahko višje zavaruje in katero društvo daje svojim članom razne ugodnosti, katerih nihče ne more biti deležen pri »Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev«.

Poleg tega zakonitega zavarovanja zavaruje naše društvo za malenkostni znesek svoje člane za slučaj nesreče na potovanju pri zavarovalnici »Commercia Union« do najvišjega zneska Din 50.000. Za to zavarovanje plačajo člani, ako potujejo peš ali z dvokolesom, polletno vnaprej 60 Din. Ako pa potujejo

Izbrisale so se nastopne firme:

Sedež: Lancovo pri Radovljici.

Besedilo: Brata Mulej.

Obratni predmet: trgovina z lesom.

Izbrisala se je vsled razdružitve.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 10. januarja 1931. (Firm. 2148 Rg. A V 68/2.)

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Zinauer & Co.

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom.

Izbrisala se je v registru vsled opustitve obrti.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 22. januarja 1931. (Firm 26/31 - Rg A I 70/12.)

PRIDOBIVANJE PETROLEJA.

Po zadnjih statističnih podatkih je od celokupne svetovne produkcije petroleja pokrila v l. 1929. Evropa sama le 8,38%, dočim se je porabilo ameriškega petroleja 85,16%. Od vseh držav v Evropi pridobivajo samo tri relativno znatnejše količine petroleja. Rusija je v letu 1927. producirala 10,195.000 ton, Romunija 3,661.360 in Poljska 716.350 ton. Od drugih držav pridobiva Anglija okoli 200 ton na leto, Nemčija 95.000 ton na leto, Francija je producirala v letih 1924. do 1928. le 15.000 kub. m sirovega olja in Italija v l. 1928. okoli 7000 ton. Na Češkoslovaškem je eksploatacija petrolejskih vrelcev v teku, toda produkcija je še tako neznatna, da ne krije niti režijskih stroškov. V naši državi so se našli sledovi petroleja v večini pokrajin, toda navzlic prizadevanju se najdišča še niso mogla praktično eksploatirati v trgovskem smislu. Najvažnejša najdišča so v Paklencu in v Selnici, potem v Mikleniš in v Bugavicah. V državni režiji se sedaj preiskuje najdišče petroleja v Majevidi (Bosna). Kakor se čuje, se kaki izdatnejši uspehi še niso mogli doseči. Sledovi petroleja so se našli tudi v drugih državah: v Španiji, v Albaniji, na Bolgarskem, na Grškem itd., toda nikjer se najdišča še ne eksploatirajo.

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

za vse člane in se jim ga dopošlje, ker mu je cena nizka, brezplačno, kar se je tudi zgodilo.

Izšli pa bodo še tudi zakoni n. pr.: Obrtni zakon, Trgovinski zakon, zakon o socialnem zavarovanju itd. Te zakone mora vsak trgovski naobraženec poznati in bode naloga novega odbora, da jih svojih članom preskrbi pod najugodnejšimi pogoji.

K novemu Obrtnemu zakonu je odbor poslal svoj predlog v tem smislu, da inozemski potnik ali zastopnik ne sme zbirati naročil za svoje podjetje, ako ni v spremstvu tukajšnjega zastopnika. Ako bode zakonodajalec sprejel naš predlog, bodo inozemski potniki s tem takoj reducirani na naši zemlji, oziroma bodo morali dati zaslužiti tudi našim trg. potnikom odnosno zastopnikom.

Uvodoma sem že omenil, da je med letom pristopilo 60 ustanovnih članov. Ti plačajo pri vstopu, glasom društvenih pravil, enkrat za vselej znesek, ki ne sme biti manjši od 250 Din. Ti člani prejmejo lično diplomu v okvirju. Od vseh naših ustanovnih članov je nad 60 odstotkov gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev. Ustanovne člane lahko imenujemo dobrotnike društva, ker naše društvo gmotno podpirajo. Bodi pa tudi dolžnost vseh naših rednih članov, da na svojih potovanjih posejajo v prvi vrsti lokale teh naših dobrotnikov. Seznane teh je odbor dvakrat med letom razposlal vsem rednim članom.

Leto 1930 ostane za naše društvo zgodovinskega pomena. V tem letu se je otvoril prepotrebni Trgovski dom, ki je zgrajen z delom, požrtvovalnostjo in pridnostjo slovenskega trgovstva. V tem domu je dobilo tudi naše društvo svojo streho. V prejšnjih letih so posamezni odborniki nosili društvene stvari s seboj in opravljali društvene posle seveda vsak na svojem domu. Edino zatočišče smo uživali v pisarni našega predsednika, ki nam jo je pustil brezplačno. Tu se je osredotočilo vse društveno življenje. Za njegovo naklonjenost naj bo izrečena našemu predsedniku najlepša zahvala. Danes pa imamo hvala Bogu popolnoma urejeno društveno sobo, kjer se uraduje vsak delavnik od 9. do 12. ure in kjer lahko dobi vsakdo pojasnila.

K sklepu svojega poročila naj še omenim, da je bilo med letom veliko pisarije. Pretežna večina pisanja gre na račun akvizicije novih članov, tako rednih kakor ustanovnih. Poleg tega pa je tudi dosti poslovanja s posredovanjem služb ter smo v nekaterih slučajih prav uspešno posredovali vključno temu, da še nismo imeli svoje pisarne in smo vsak svoje stvari nosili po žepih. Vrg tega pa sem bil pretečeno leto večkrat cele mesece bolan. V tem času me je nadomestoval tov. blagajnik. Sedaj posluje pisarna brezhibno, ker imamo svojega uradnika, ki po nalogu odbora vrši svoje dolžnosti.

Apeliram na vse vas, da tudi v bodoče pridno pridobivate redne, kakor tudi ustanovne člane, da plačujete redno določene društvene prispevke ter društvo ob vsaki priliki moralno podprete. S tem končam svoje poročilo. Zdravo!

Razno

Avstrijska mlekarstva industrija se je tako razvila, da je eksportirala Avstrija lani že za 7 milij. šil. mlekarstvih izdelkov, dočim jih je še pred desetimi leti morala importirati za 40 milij. šilingov. Samo Dunajska mlekarstvi družba producira na leto že 64 milijonov litrov.

Dividende italijanskih velebank bodo ostale menda nespremenjene, ker so lihe rezerve zelo velike (Banca Commerciale Italiana bo ob glavnici 700 milijonov lir izplačala najbrž zopet 13-odstotno dividendo, Credito Italiano ob 500 milj. 8-odstotno). Od manjših bank bo pa morala marsikatera dividendo skriti.

O ameriški petrolejski produkciji. Produkcija petroleja v USA, ki je v zadnjih tednih precej padla, bo po vesteh iz krogov ameriške petrolejske industrije v tekočem mesecu še nadalje padla. Zlasti zadnjim znižanjem cen surovega petroleja pripisujejo velik vpliv na omejitve produkcije. Položaj malih producentov je postal vsled znižanja cen deloma kritičen, tako da je vlada že naprosila Petrolejski zavod za predloge glede podpiranja teh producentov. Poročilo iz Oklahoma-City pravi, da ostane ameriška petrolejska produkcija tudi za nadaljnje tri mesece omejena. A stvar se bo uredila tako, da se določi produkcija po povpraševanju, da dobi torej drseč značaj. Povpraševanje v januarju cenijo na 365.000 sodčkov, v februarju na 469.000 in v marcu na 470.000 sodčkov po 1.514 hl.

Angleške predilnice, ki predelujejo ameriški bombaž, pripravljajo ustanovitev zveze, ki naj produkcijo elastično prilagodi konsumu, kar naj se doseže z opustitvijo odvisnih obratov; a te obrate bi podpirala zveza.

Čisti dobiček družbe Bethlehem Steel je padel lani koraj za 50 odstotkov (l. 1929: 42.243.000 dol., leta 1930: 23.843.000). Na delnico je prišlo l. 1929 11-01 dol., lani 5-26. Zaposlenost je bila l. 1929 še 91,8 odstotna, lani samo še 61,7-odstotna.

***

SVETOVNA PRODUKCIJA SLADKORJA.

Sedaj je objavila cenitev svetovne produkcije sladkorja tudi znana new-yorška sladkorna tvrdka Willet in Gray, zaradi bruseljskih pogajanj en mesec pozneje kot običajno. Produkcija je cenjena na 28.130.000 ton; lanska produkcija je znašala 26.880.000 ton, torej bi bila letošnja za 1.250.000 ton večja. Za posamezne kontinente je cenitev sledeča: Evropa 10,5 milij. ton (+ 2,24 proti l. 1929.), Azija 7,35 (+ 0,001), Afrika 0,72 (-), Avstralija 0,62 (-), Amerika 8,92 (- 0,99). Pri Kubi in Javi v tej cenitvi v Bruslju domenjena festrikcija ni upoštevana, tako da bo ta cenitev najbrž kmalu revidirana; saj tudi ne more nuditi trgov zanesljive orientacijske baze.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporočila

špecerijsko blago

raznourstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznourstno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in
mlyn za dišave z električnim
obratom.

Ceniki na razpologo.

Telefon št. 2666.

Tržna poročila

Tržne cene v Celju dne 1. febr. 1931.

Govedina: V mesnicah I. vrste Din 18—20, II. 16—18; na trgu I. vrste Din 18—20, II. 16—18, III. (kravje meso) 16—16, 1 kg vampov 8, pljuč 10, jeter 12—16, ledvic 16, loja 10.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. Din 20, II. 18, jeter 20, pljuč 18.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. Din 24, II. 18, III. 12, pljuč 12, jeter 14, glave 12, slanina I. 16—18, II. 15-50, na debelo 15-50, suhe slanina 24, masti 20, šunke 24, prekajenega mesa 23, prekajenih parkljev 7, prekajene glave 12, jezika 28.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. Din 7, II. 6.

Klobase: 1 kg krakovskih Din 30, debrecinskih 30, hrenovk 30, safad 28, posebnih 28, tlačenk 20, polsubnih kranjskih 30, braunšviških 15, salami 70—90.

Perutnina: 1 piščanec majhen Din 15, večji 25, kokoš 30—35, petelin 30—35, raca 40, gos 70, puran 120, domači zajec manjši 15, večji 20.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2-50—3, kisle smetane 16, 1 kg surovega masla 36—40, čajnega masla 48, masla 32, bohinskega sira 25—28, trapistovskega sira 24, sirčka 14, eno jajce 1 Din.

Pijača: 1 liter starega vina Din 18 do 20, novega 12—16, piva 10, žganja 30.

Kruh: 1 kg belega kruha Din 4-20, 1 štruca v teži 48 dkg 2, v teži 96 dkg 4, 1 kg črnega kruha 3-60, 1 štruca v teži 55 dkg 2, v teži 110 dkg 5, zemlja mala 0-50, velika 1, 1 kg polbelega kruha 4, 1 štruca v teži 50 dkg 2, v teži 100 dkg 4 Din.

Sadje: 1 kg orehov Din 8, luščenih orehov 30, suhih češpelj 7—10, suhih hrušk 8.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko Din 76, Santos 52, Rio 44, pražene kave I. 92, II. 78, III. 48—68, čaja 68

do 140, kristal belega sladkorja 12-50, sladkorja v kockah 14-50, medu 16—20, kavne primesi 20, riža I. 12, II. 10, III. 4-50, 1 l namiznega olja 18, olivnega olja 16, 18, 30, bučnega olja 14, vinskega kisa 3-50, navadnega kisa 2, petroleja 7-50, špirita denat 11, 1 kg soli 2-50, celega popra 44, mletega popra 46, paprike 30, sladke paprike 36, testenin I. 12, II. 8, mila 14, karbida 7, sveč 17, kvasa 32, marmelade 20—30.

Mlevski izdelki: 1 kg moko št. 00 Din 3-20, 0 3-20, 2 2-90, 4 2-60, 5 2-30, 6 2, 7 1-50, ržene enotne moko 2-65, pšeničnega zdroba 3-70, koruznega zdroba 2-50, pšeničnih otrobov 1-25, koruzne moko 1-70, ajdove moko 3-70, kaše 3-40, ješprenja 3-40, ovsenega riža 7. Na drobno pri 1 kg po 25 para več.

Zito: q pšenice Din 180, rži 140, ječmena 150, ovs 195, prosa 250, koruze 165, ajde 250, fižola 400, graha 1350, leče 1200 Din.

Kurivo: q premoga, črni trboveljski Din 47, zabukovski 49, rjavi 25, 1 kub. meter trdih drv 130, 100 kg trdih drv 34, 1 kub. m mehkih drv 110, 100 kg mehkih drv 28.

Krma: q sladkega sena Din 80, polsladkega sena 70, kislega sena 60, slame 50, prešana stane 8 Din več.

Zelenjava in gobe: 1 komad endivije Din 1, 1 kroznik motovilca 1-50—2, 1 kg radiča 14—16, poznega zelja 7, kislega zelja 4, ohrovt 4, karfijola 8, 1 kolera-ba 0-50, 1 kroznik špinac 2, 1 kg čebule 3, česna 10, krompirja 1, kisle repe 3.

Dobava-prodaja

Dobave. Prometno - komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov sparnih cevi za helioforke. — Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. febr. t. l. ponudbe glede dobave 100 m vrvice za zastore ter glede dobave manufakture; do 17. februarja t. l. pa glede dobave 200 doz čistila za kovine in 50 kg balzarnovega terpentinovnega olja. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih). — Direkcija državnega rudnika Kakani sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg strojnega olja. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 19. februarja t. l. ponudbe glede dobave ščetk in sidla. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave orodja. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave pločevine, medene žace, merilnega aparata, 300 kub. m jamskega lesa in 10 tisoč komadov krajnikov ter glede dobave 20 komadov okretnih vozičkov. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 19. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju ustmena licitacija glede dobave 20.000 kub. metrov drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi).

Brzojavni: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe. Velepražarna kave. Mlini za dišave. Ljubljana Dunajska cesta 33. Zaloga špirita, raznega žganja in kornjaka. Mineralne vode. Ustanovljeno leta 1840. Ceniki na razpologo.

Račune, memorandume, cenike, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, kuverte, etikete in vse druge komercialne tiskovine dobavlja hitro po smerah cenah

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

TELEFON 2552 — Za večja naročila zahtevajte proračune!

KUVERTA "D-1" "D-2" "D-3"
LJUBLJANA
Karlovska 2-Votarska pot 2

TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.
Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
gostaviji.

Pisarna:
Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!